

6. tematický okruh: Systémy menzurální I – notace modální

- 6.1 Vícehlas a jeho zápis
(historické pozadí, vývoj od vícehlasu hucbaldovského k vícehlasu notredamskému)
- 6.2 Styl sylabický (notatio cum litera)
Styl melizmatický (notatio sine litera)
- 6.3 Modální rytmus – 6 rytmických modů
(ordo, ligatury, divisio modi, plica, repetitio, extensio, fractio)

- 6.4 Conductus

- 6.5 Moteto

- 6.6 Prameny hudební:
Magnus liber organi de graduali et antiphonario
2 rukopisy vévody Augusta z Wolfenbüttelu (W₁ =Codex Helmstedt 628; W₂ = Helmstedt 1099)
Pluteus – rukopis florentinské knihovny Laurentiana
2 rukopisy Britského muzea v Londýně
Rukopis Biblioteca nacional v Madridu

- 6.7 Prameny teoretické:
Johannes de Garlandia: De musica mensurabili (Couss I, 175n.)
Walter Odington: De speculatione musice (Couss I, 182)
Anonymus: Discantus positio vulgaris (Couss I, 94)
Vatikánský organový traktát (De regulis organi)

Literatura:

- Apel, Willi: Notation der polyphonen Musik 900-1600, Leipzig 1962, s. 235-317
- Černý, Jaromír: Středověký vícehlas v českých zemích, in: MM 27-28, Praha 1975
K nejstarším dějinám moteta v českých zemích, in:MM 24, Praha 1971
- Rybarič, Richard: Vývoj európskeho notopisu, Bratislava 1982, s.77-88

201.

Sme de uoluntade
toute plaine d'ans et de
güt bratte pour vous
fui si pris et si soupris
q'vous füt tut ma pen
ser de uer sanz faulser
sea chantem ametes

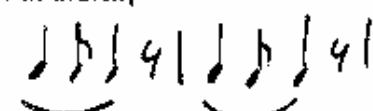
Mes qüt ie te
mur lon cors le gäd
he d'ies en core lame
mi couques si plai
sant nacontai
en mon viuant
mes qüt ie vous

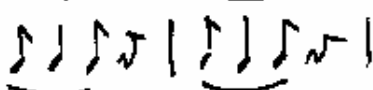
Mous

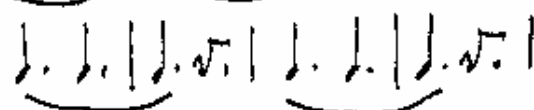
9.36 Notace moteta

Nejčastěji je tenor zapsán v tříčlenných ligaturách / 3 / 3 / 3 /.... popř. ve sledu 1 / 3 /... 1 / 3 / atd. Tyto formule se obvykle čtou v 5.modu, nejsou však vzácné kdy je tenor zapsán v 1. nebo ve 2.modu.

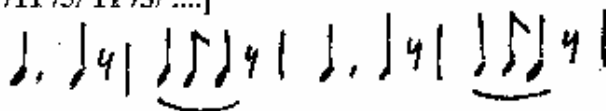
1.skupina [/ 3 / 3 / 3 /...]

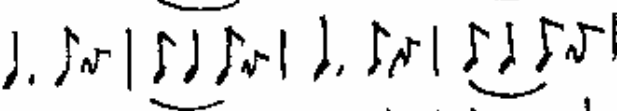
1.modus:

2.modus:

5.modus:

2.skupina [/ 11 / 3 / 11 / 3 / ...]

1.modus:

2.modus:

5.modus:

Tenor v organu duplu, triplu a quadruplu - 5.modus.

Tenor v klausulích organ (diskantových partiích) podle modu vrchních hlasů.